

PRILOG FLORI POLUOTOKA PELJEŠCA

Mit deutscher Zusammenfassung

LJERKA REGULA-BEVILACQUA I SALA UNGAR

(Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 4. 3. 1970.

Iako je veći broj botaničara posjetio poluotok Pelješac, ipak možemo reći da nam je njegova flora još uvijek nedovoljno poznata.

U dalmatinskoj flori *Visiani* (1842—1852, 1872—1881) bilježi za poluotok Pelješac 50 biljnih vrsta. Nekoliko godina kasnije navodi *Adamović* (1888) još 19, a *Bornmüller* (1889) 3 nove biljke za Pelješac. *Hirc* (1903—1912) spominje za ovo područje 2 vrste. *Adamović* (1911 i 1913) ponovo navodi 7 novih vrsta. God. 1915. *Keller* (1915) boravi ponovo na Pelješcu, Hvaru, Braču i Korčuli te bilježi za Pelješac 34 nova taksona. Godinu dana zatim *Morton* (1916) dodaje još 13 biljnih svojti.

Prvi potpuniji popis flore poluotoka Pelješca daje tek 1934. *Rechinger fil.* (1934.) Floristički materijal potječe uglavnom iz Orebića i njegove šire okolice, te Zmijina brda s vrhom koji zovu Sveti Ilija. *Rechinger fil.* navodi ukupno 287 taksona višeg bilja, a od toga 249 novih za poluotok Pelješac. Posebno zanimljivo je nalazište vrste *Coronilla juncea* L., koja je kao zapadnomediterranska biljka (Pirenejski poluotok, Baleari, Francuska, Italija, Sjeverna Afrika) postigla na našoj obali istočnu granicu svog rasprostranjenja. *Rechinger* je tu biljku našao u zimzelenoj šikari u Podgorju. Do tada je ova vrsta kod nas bila poznata samo s jednog školja blizu Korčule — scoglio Carbon prope Curzola — Botteri (Herbar des Naturhistorischen Museums Wien).

Hellmayer (1939/41) osvrće se na floru orhideja jadranskog područja i, među ostalim, bilježi za Pelješac 11 orhideja, a od toga tri nove za ovo područje.

Maillefer (1940) dopunjuje floru poluotoka Pelješca sa još 13 novih biljaka.

U posljednje vrijeme Horvatić (1958) objavljuje fitocenološki rad u kome navodi 39 novih vrsta za poluotok Pelješac. U okviru istraživanja ruderalne vegetacije Hrvatske, Lj. Marković (1964 mrscr.) bilježi za ovo područje još 19 novih vrsta.

Konačno kao posebno zanimljiv nalaz ističe Rajevski (1969) prisutnost svojte *Taraxacum officinale* Web. subsp. *palustre* (Lyons) Becker na jednoj vlažnoj livadi u blizini Stona, a vrstu *Fritillaria neglecta* Parl. bilježi za Pelješac Trinajstić (1970).

Prema navedenim podacima možemo utvrditi da je s poluotoka Pelješca dosad poznato ukupno 453 taksona višeg bilja. S obzirom na razmjerno veliku površinu (355 km²) i relativno velike razlike u nadmorskim visinama (vrh Sv. Ilija 961 m n/m), a s time u vezi i različitim tipovima vegetacije, očekivali bismo i mnogo bogatiju floru ovog poluotoka. Može se prema tome pretpostaviti da flora poluotoka Pelješca nije ni izdaleka potpuno istražena, pa će svaki prilog njezinu poznavanju biti od koristi.

U popisu koji donosimo navedeno je 74 novih taksona za floru Pelješca što smo ih tamo sabrale. To su:

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn; među kamenim blokovima na vrhu Sv. Ilija.

Asplenium trichomanes L.; u stijeni iznad planinarskog puta na Zmijinu brdu, u sastavu vegetacije gariga u Stonu.

A. adiantum nigrum L.; u garigu kod Stona.

A. ruta muraria L.; na kamenim blokovima u šumi crnog bora na Zmijinu brdu, u garigu kod Stona.

Rumex obtusifolius L.; uz putove u Stonu.

Euphorbia exigua L.; u šumi alepskog bora zapadno od mjesta Orebića.

Atriplex portulacoides L.; uz morsku obalu u Stonu.

Amarantus deflexus L.; uz zidove i putove u Stonu.

Sagina maritima G. Don; na gaženim mjestima uz morsku obalu u Stonu.

Barbarea vulgaris R. Br.; u jarku kraj ceste u Stonu.

Alyssum saxatile L. var. *orientale* (Ard.) Beck; na stijeni nedaleko ceste, zapadno od mjesta Orebića.

Diplotaxis muralis (L.) DC.; uz putove u Orebiću.

Coronopus procumbens Gilib.; na gaženim mjestima oko kuća u Stonu.

Fumana ericoides (Cav.) Pan.; u sastavu vegetacije gariga na Zmijinu brdu cca 800 m n/m.

Viola alba Bess subsp. *dehnhardtii* (Ten.) W. Becker f. *ionantha* Hay.; u šumi crnog bora na Zmijinu brdu 300 m n/m.

Rhamnus frangula L.; uz rub makije nedaleko Stona.

Sedum boloniense Lois.; na kamenjaru na vrhu Sv. Ilije.

S. glaucum W. K.; uz gromače i putove u Orebiću.

Potentilla hirta L. var. *laeta* (Rchb.) Focke; u garigu na Zmijinu brdu.

P. reptans L.; uz jarke i putove u Stonu.

Agrimonia eupatoria L.; uz putove u Stonu.

Vicia cracca L.; uz putove i na poljima u Stonu.

Ononis breviflora DC.; na kamenjaru sjeverno od Orebića.

Trigonella corniculata L.; na polju u Stonu.

Medicago lupulina L.; uz putove u Stonu.

M. lupulina L. f. *glandulosa* Koch; uz putove nedaleko Orebića.
Melilotus neapolitanus Ten.; u šumi komorovca na južnim obroncima Zmijina brda.
Trifolium campestre Schreb.; na poljima u Stonu.
T. repens L.; uz putove u Stonu.
T. pallidum W. K.; uz cestu zapadno od Orebića.
T. stellatum L.; uz putove u Stonu.
T. lappaceum L.; uz putove u Stonu.
Securigera securidaca (L.) Deg. et Dörfli.; uz cestu nedaleko Orebića.
Scorpiurus subvillosus L.; u maslinicima i uz putove u okolici Orebića.
Epilobium adnatum Gris.; u jarku kraj ceste u Stonu.
Bupleurum veronense Turra; na poljima u Stonu.
Torilis nodosa (L.) Gärtn.; uz putove i stare zidove u Stonu
Statice angustifolia Tsch.; uz morsku obalu u Stonu.
Convolvulus arvensis L.; na poljima i uz putove u Stonu.
Echium italicum L.; uz putove u Stonu.
Ajuga iva (L.) Schreb.; uz planinarski put u šumi komorovca na južnim obroncima Zmijina brda.
Prasium majus L.; u šumi komorovca na južnim obroncima Zmijina brda.
Prunella laciniata L.; uz planinarski put na južnim obroncima Zmijina brda.
Plantago major L.; uz putove i na gaženim mjestima u Stonu.
Galium cruciata (L.) Scop.; uz putove u Stonu.
Sambucus ebulus L.; uz rub irigacionog kanala u Stonu.
Campanula lingulata W. K. var. *cichoriacea* (S. S.) Gris.; u šumi komorovca na južnim obroncima Zmijina brda.
Leqousia speculum veneris (L.) Fisch.; na poljima u Stonu.
Bellis silvestris Cyr.; po maslinicima i uz putove u okolici Orebića.
Stenactis annua (L.) Nees; uz putove i po poljima u Stonu.
Filago spathulata Presl.; na gaženim mjestima uz morsku obalu u Stonu.
Inula conyza DC.; u šumi crnog bora na Zmijinu brdu.
I. crithmoides L.; na morskoj obali u Stonu.
I. viscosa (L.) Ait.; uz putove i gromače, po maslinicima u Orebiću.
Tanacetum cinerariaefolium (Vis.) Schultz-Bip.; uz planinarski put na južnim obroncima Zmijina brda.
Tussilago farfara L.; uz cestu zapadno od Orebića.
Centaurea calcitrapa L.; uz putove u Stonu.
Helminthia echioides Gärtn.; uz putove u Stonu.
Chondrilla juncea L.; uz zidove i putove u Stonu.
Lactuca saligna L.; uz putove i rubove polja u Stonu.
L. viminea (L.) Presl.; u vinogradu nedaleko Bilopolja.
Crepis stricta Scop.; uz putove u Stonu.
Allium subhirsutum L.; u masliniku nedaleko Orebića.
A. flavum L.; na kamenjaru na Zmijinu brdu.
Iris florentina L.; po maslinicima u Orebiću.
Heleocharis palustris (L.) R. Br.; u starom irigacionom kanalu u Stonu.
Carex divisa Huds.; u starom irigacionom kanalu u Stonu.
Bromus sterilis L.; uz putove i rubove polja u Stonu.
Agropyron litorale (Host) Dum.; na morskoj obali u Stonu.
Haynaldia villosa Schur; uz putove i rubove polja u Stonu.
Hordeum maritimum With.; uz rubove polja u Stonu.
Phragmites communis Trin.; uz morsku obalu u Stonu.
Oryzopsis miliacea (L.) Asch. et Schweinf.; u starom irigacionom kanalu u Stonu.
Arisarum vulgare Targ. Tozz.; u garigu kraj ceste nedaleko Orebića.

Zaključak

Razni autori zabilježili su za područje poluotoka Pelješca, koji je bio dosad razmjerno slabo istražen, ukupno 453 taksona višeg bilja i to: Visiani (1842—1852, 1872—1881), 50, Adamović (1888) 19, Bornmüller (1889) 3, Hirc (1903—1912), 2, Adamović (1911 i 1913) 7, Keller (1915) 34, Morton (1916) 13, Rechinger fil. (1934) 249, Hellmayer (1939/41) 3, Maillefer (1940) 13, Horvatić (1958) 39, Marković (1964) 19, Rajevski (1969) 1 i Trinajstić (1970) 1 biljnu vrstu.

Autori ovoga rada navode još 77 biljnih svojiti novih za ovo područje. Prema tome, sada je za poluotok Pelješac poznato ukupno 527 taksona višeg bilja.

Literatura — Schrifttum

- Adamović, L.*, 1888: Građa za floru Dubrovačku. Glas. Hrv. naravoslovnog društva. Zagreb I. dio.
- Adamović, L.*, 1911: Die Pflanzenwelt Dalmatiens. Leipzig.
- Adamović, L.*, 1913: Vegetationsbilder aus Dalmatien. 7. Reihe Heft 4 und 10. Reihe, Heft 7 und 8.
- Bornmüller, I.*, 1889: Beitrag zur Flora von Dalmatien. Oesterr. bot. Zeitschr. 39, 333.
- Hellmayer, C. E.*, 1939/41: Notes sur quelques Orchidées de l'Adriatique. Candollea 8, 151—172.
- Hirc, D.*, 1903—1912: Revizija hrvatske flore. Zagreb.
- Horvatić, S.*, 1958: Tipološko raščlanjenje primorske vegetacije gariga i borovih šuma. Acta Bot. Croat. 17, 7—98.
- Keller, L.*, 1915: Beitrag zur Inselflora Dalmatiens. Magyar bot. Lapok, 14, 2—51.
- Maillefer, A.*, 1940: Herborisations pendant une croisière dans l'Adriatique et autour de la Grèce en 1938. Bull. Soc. Vaudoise Sci. nat. 61, 1—12.
- Marković, Lj.*, 1964: Fitocenološka istraživanja ruderalne vegetacije u Hrvatskoj (mscr.). Zagreb.
- Morton, F.*, 1916: Beiträge zur Kenntnis der Flora von Süddalmatien. Oesterr. bot. Zeitschr. 66, 263—266.
- Rajevski, L.*, 1969: Prilog poznavanju flore južnodalmatinskog Primorja. Acta Bot. Croat. 28, 459—465.
- Rechinger fil., K.*, 1934: Zur Kenntnis der Flora der Halbinsel Pelješac (Sabbioncello) und einiger Inseln des jugoslawischen Adriagebietes (Dalmatien). Magyar bot. Lapok 33, 24—42.
- Trinajstić, I.*, 1970: Građa za floru otoka Korčule. Acta Bot. Croat. 29, 245—250.
- Visiani, R.*, 1842—1852: Flora Dalmatica. I—III. Lipsiae.
- Visiani, R.*, 1872—1881: Supplementum Florae Dalmaticae. I—II. Venetiae.

ZUSAMMENFASSUNG

BEITRAG ZUR FLORA DER HALBINSEL PELJEŠAC

Ljerka Regula-Bevilacqua und *Sala Ungar*

(Botanisches Institut der Universität, Zagreb)

Verschiedene Autoren vermerkten bis jetzt für die Halbinsel Pelješac (Dalmatien) 453 Sippen höherer Pflanzen: Visiani (1842—1852 1872—1881) 50, Adamović (1888) 19, Bornmüller (1889) 3, Hirc (1903—1912) 2, Adamović (1911 und 1913) 7, Keller (1915) 34, Morton 13, Rechinger fil. (1934) 249, Hellmayer (1939/41) 3, Maillefer (1940) 13, Horvatić (1958) 39, Lj. Marković (1964) 19. In neuester Zeit fanden noch Rajevski (1969) und Trinajstić (1970) je 1 Art.

Die Verfasser dieses Beitrages sammelten nun 74 neue Pflanzensippen in diesem Gebiet, so dass jetzt für die Halbinsel Pelješac 527 Sippen höherer Pflanzen bekannt sind.

Ljerka Regula-Bevilacqua, mr biol.
Botanički vrt
Marulićev trg 9a
41000 Zagreb (Jugoslavija)

Dr Sala Ungar
Botanički vrt
Marulićev trg 9a
41000 Zagreb (Jugoslavija)